

**Abbas
MUSA**

əvvəli ötən sayımızda

Bu parçalanma və "xancıqlar"ın bir-birlərinə münasibətlərinin egoistləşdirilməsi - hər birinin özünü ən güclü sayması, özlərini bir-birinə qarşı, demək olar ki, barişmaz düşmən mövqeyinə çatdırımları, bundan çıxış edərək, çar Rusiyasının Azərbaycanın şimal bölgəsini zəbt etməsinə nail olması, bu dövrde Azərbaycan xalqını bütövlükde yönəldəcək milli dövlət ideologiyasının unudulmasının (unutdurulmasının, bəlkə də artıq olmamasının) nəticəsi olmuşdur. Burunla da Azərbaycan xalqının ağır günleri daha da ağırlaşmışdır.

İlkin olaraq, bu deyilənlərdən yüz il önce, Fransa dövlətinin İranla bağladığı ticaret müqaviləsinin xətti ilə, Fransanın özü daxil, dünyanın müxtəlif ölkələrində ermənilərin (hay-ların), planlı olaraq müxtəlif yarımçızlı yollarla və böyük səlahiyyətlər verilməklə, küləvi halda İran (Azərbaycan) torpaqlarında yerləşdirilmələri və onların sonda rus ordusu üçün hərbi kəşviyyatçılara çevrilmələri Azərbaycan torpaqlarının çar Rusiyası tərefindən zəbt olunmasının asanlaşdırılmışdır. Büyük səlahiyyətlər verilməklə həyaların (ermənilərin) küləvi halda və aramsız olaraq dün-yadan Azərbaycana köçürmələrinə başlanılmışdır. Onlara verilən bu səlahiyyətlərdən gələn güc onlara imkan yaratmışdır ki, çar Rusiyası yixilan-dan sonra I D.M.-dən geri çəki-lən rus ordusunun silahlı əsgərlərini rehbərliyi ilə birgə əle keçirib, Bakıda həki-miyeti əllerine alınsılar, Azərbaycan torpaqlarında erməni dövləti ya-ratsınlar... *Dinc silahsız əhali arasında törətdikləri qırğınılar baş alıb gedib. Silahlı ermənilərin bu dövrde Azərbaycanda sosializm ideologiyası adı altında gizlənərək apardıqları si-yaset, törətdikləri qırğınılar açıq-aşkar Soyqırımları (Genosid) olmuşdur - yerli silahsız əhalini uşaq-qoca demədən bir nəfər kimi qırıb - tökmək, bu torpaqlara sahib olmaq istəklerini gizlətməmişlər. Bu üsl - tut-duqları ərazilərdə yerli əhalini son nəfərinə kimi qırmaq - boş əraziləri mənimsəmək ermənilərin ideologiyalarının tərkib hissəsi olmuş və bu, bu gün də ideologiyasıdır. Biz bunu bu gün sovet dövlətinin hədiyyəsi olaraq ermənilərin mənimsəyə bildikləri İravan (Yerevan) şə-həri və ətrafi torpaqlarda, demək olar ki, ikinci bir millətin yaşamamasında görürük, eləcə də Dağlıq Qarabağda. Qaşa bilən yerli əhali qaćıb, bilmə-yənlər öldürüüb. Tarixən heç bir xalq belə halla rastlaşma-yıb.*

Quzey Azərbaycanın tor-paqları 1918-ci ildə Rusyanın işgalindən azad edilsə də, az

sonra 1920-ci ildə Rusi-yada hakimiyətə gələn türkə, islamə düşmən olan qüvvələr tərefindən ikinci dəfə zəbt edilir, onun böyük bir həssə-sində "Ermənistən SSR" adı altında ermənilər üçün "Müttefiq Respublikası" dövlətciyi - tarixlə-rində ilk dəfə rəsmi erməni meskeni yaradılır. Bu azmış ki-mi, müttefiq respublikaların sərhədləri müəyyənləşdirilər-kən, Azərbaycan Res-publikasından qopara bilmədikləri - qorunub saxlanılmış Qarabağın dağlıq torpaqlarında ermə-

niləşdirilməsi tehlükəsi yaradılmışdır.

İstər 1920-ci ildə, istərsə də İndiki dövrde torpaqlarımızın it-gisi heç də xalqın - döyüşən əcgərlərimizin zəifliyi üzündən deyil, dövlətsizləşmənin nəti-cəsi olaraq, əsasən, dövlət və ordu sıralarına soxula bilmmiş düşmən, satqın və xain, vəten-sizləşmiş, millətsizləşmiş in-san-larımızın xəyanətlərindən sonra baş vermişdir. Ən əsası isə xalqın son yüzilliklərdə itirmiş olduğu milli qurrunu büttövlükdə bərpa edə bilməməsi - vətən uğrunda mübarizənin ara ver-mədən - davamlı apa-

bağlı Francada qəbul olunan qərar, görəsən ermənilərin öz-ləri tərefindən də qəbul olunub-mu? Görünür bu yol araqızışdırma Fransa üçün daha ehəm-miyetli olmuşdur. Bu siyaseti ilə Fran-sanın tarixdən gələn bir məlum marağı bu olmuşdur ki, Fransada olan ermənilərin terro-ristlərinə söykənərək, tö-retdikləri pozğunluqlardan gə-lən tehlükələrdən özünü dinc yolla qorusun - terrorist ermənilərən təmizlənsin, ikinci mara-ğı isə bu olmuşdur ki, Avropanı işgal etməyi qarşısına qoyan yenice dırçələn çar Rusiyasının qarşısı alınsın - terrorist ermə-

dövlətləri, əsasən Avropa döv-lətləri (hətta xalqları) heç gözlə-nilmədən Almaniya faşizmin-dən necə xilas olunduqları haq-da düşünməli deyillərmi? Heç olmasa xilasedicinin əlini belə səxmaqla teşəkkür etməli deyil-lərmi? Bir insan başqasından adı bir xoş münasibət görürse, o, ona dəfələrle sağ ol, deyir.

Bir də əgər bu xilaskar tapı-masa id, onda onlar ne vəziyyətdə qalardılar.

Dünya xalqlarından alçaq əməlləri ilə seçilən birisinin ar-xasında duraraq, onun əli ilə Xilaskarı məhv etməyi özlərinə necə siğışdırıa bilirlər.

Azərbaycan - Fransa münasibətləri

"Ermənilər kimlərdir" sualının cavablandırılmasına dair

niler üçün, demək olar ki, müs-təqil Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayeti də yaradılır. Bun-lar dan başqa ER-nin Azərbaycan-la olan sərhədləri ele müəyyən-leşdirilmişdir ki, Naxçıvan şə-həri ətraf rayonları ilə birgə Azərbaycan Müttefiq Respublikasından ayrı salınmışdır və hətta Muxtar Respublika elan olunmuşdur, sanki bu yerlərdə de hansısa başqa bir millet küt-ləvi halda yaşayır. Həməyə olun-an bu qüvvələr Azərbaycan

niləşdirilməsinin zəruriliyini, əvvəlki xalq hərəkatlarında olduğu ki-mi, növbəti dəfə də unutması səbəb olmuşdur. Bütün bunlar ara vermedən müxtəlif yollarla millətə edilən xarici təsirlərin mənəvi aşınmaların nəticəsin-de baş vermişdir....

Yenə də əvvələ qayıdaraq: Qarşımı qoymağım bu ağır işin öhdəsindən bu və ya digər səviyyədə gələ bilməyim (heç olmazsa bu yolda balaca da ol-sa cığır aça bilməyim) üçün

niləri Rusiyaya doldurmaqla Rusyanın başını qatsın - Avro-pa Rusiyadan xilas olunsun. Göründüyü kimi Fransanın ta-rixdən gələn birinci marağı, on-dan çox sonra gələn ikinci mara-ğı ile həllini tapa bilib. Fransadakı erməni terroristlərin sa-yını azaltısn - Fransa terroristlərən təmizlənsin - qorunus. Azərbaycan ve Rusiya erməni terroristlərə doldurulsun.

Beləliklə, Fransa dövləti üç yüz ildir ki, Azərbaycana düş-

Ermənilərin Fransa dövlətinin xətti ilə Rusiya tərefindən Qafqazda, o cümlə-dən Azərbaycanda, Gürcüstanda, Orta Asiyada, eləcə də Rusyanın özündə yerləşdirilmələri ilə bağlı Francada qəbul olunan qərar, görəsən ermənilərin özləri tərefindən də qəbul olunub-mu? Görünür bu yol araqızışdırma Fransa üçün daha əhəmmiyyətli olmuşdur. Bu siyaseti ilə Fran-sanın tarixdən gələn bir məlum marağı bu olmuşdur ki, Fransada olan ermənilərin terro-ristlərinə söykənərək, törətdikləri pozğunluqlardan gələn təhlükələrdən özünü dinc yolla qorusun - terrorist ermənilərdən təmizlənsin, ikinci marağı isə bu olmuşdur ki, Avropanı işgal etməyi qarşısına qoyan yenice dırçələn çar Rusiyasının qarşısı alınsın - terrorist erməniləri Rusiyaya doldurmaqla Rusyanın başını qatsın - Avropa Rusiyadan xilas olunsun

xalqına qarşı açıq-gizli təzyiq-lərini son 200 ildə heç vaxt azaltmamış və bu gün də da-vam etdirməkdədirler. Bütün bunlar onunla nəticələnib ki, indi də Dağlıq Qarabağ və onun ətrafi rayonların əraziləri əsasən rus - erməni qüvvələri tərefindən işgal olunmuş, əhali bu torpaqlardan son nəfərinə kimi çıxarılmışdır və bu torpaqlarımızın da bütövlükdə ermə-

həm də xalqımın düşünən in-sanlarına güvenir, onların müx-təlif formalarda etdiklärinin, yazdıq-larının, söylədiklärinin mənə köməkçi olacaqlarına ümidi etmişəm.

Ermənilərin Fransa dövləti-nin xətti ilə Rusiya tərefindən Qafqazda, o cümlədən Azərbaycanda, Gürcüstanda, Orta Asiyada, eləcə də Rusyanın özündə yerləşdirilmələri ilə bağlı Francada qəbul olunan qərar, görəsən ermənilərin özləri tərefindən də qəbul olunub-mu? Görünür bu yol araqızışdırma Fransa üçün daha əhəmmiyyətli olmuşdur. Bu siyaseti ilə Fran-sanın tarixdən gələn bir məlum marağı bu olmuşdur ki, Fransada olan ermənilərin terro-ristlərinə söykənərək, törətdikləri pozğunluqlardan gələn təhlükələrdən özünü dinc yolla qorusun - terrorist ermənilərdən təmizlənsin, ikinci marağı isə bu olmuşdur ki, Avropanı işgal etməyi qarşısına qoyan yenice dırçələn çar Rusiyasının qarşısı alınsın - terrorist erməniləri Rusiyaya doldurmaqla Rusyanın başını qatsın - Avropa Rusiyadan xilas olunsun

mən kəsildiyini bil-dirməkdədir. Azərbaycan isə II D.M.-dən keçən yetmiş beş ildir ki, faşist Almaniyasına təslim olmuş Avro-pa dövlətlərindən biri olan və qırıq iki gün ərzində dövlətini itti-rən Fransa dövlətinin də xilas-karlı olduğunu açıq-aşkar ortaya qoymuşdur.

İndi isə Azərbaycan alımı öz vətəninə xilas edicisi olmalıdır! Fransa dövləti daxil, dün-yə

(davamı gələn sayımızda)

dövlətləri, əsasən Avropa döv-lətləri (hətta xalqları) heç gözlə-nilmədən Almaniya faşizmin-dən necə xilas olunduqları haq-da düşünməli deyillərmi? Heç olmasa xilasedicinin əlini belə səxmaqla teşəkkür etməli deyil-lərmi? Bir insan başqasından adı bir xoş münasibət görürse, o, ona dəfələrle sağ ol, deyir.

Bir də əgər bu xilaskar tapı-masa id, onda onlar ne vəziyyətdə qalardılar.

Dünya xalqlarından alçaq əməlləri ilə seçilən birisinin ar-xasında duraraq, onun əli ilə Xilaskarı məhv etməyi özlərinə necə siğışdırıa bilirlər.

Bundan sonra "sadiq bəndə" növbəti köçünü etdi - Rusiya köçdü. Əsl xisətləri orta-dadır: Qafqaza ayəq aqmalarından sonra bu "sadiq bəndə" lərin yerli əhaliyə qarşı xəyanət-ləri baş alıb getdi. Növbə Azərbaycana çatdı - bu yerlərə Fransa xətti ilə əvvəlcədən yer-ləşdirilmiş ermənilər, əsasən, keşfiyyat xarakterli məlumatları rus ordusuna ötürməklə, onları bu torpaqları asanlıqla zəbt etmələrini öz xidmətlərini gös-termiş olurlar. Yeri gəlmışkən, Hitlerin I qoruqusu erməni ol-muşdur. Bu o deməkdir ki, əgər Hitler mühəribəni uduzmasa idi, ermənilər Azərbaycana və arzusunda olduqları digər - da-ha çox torpaqlara da sahib olacaq-dilar. Çox güman ki, bu "qoruğu" sovet ordusunun erməni sərkərdələri ilə əlaqədə olurdu, bir erməni olaraq nəzərtdə idi. Misal olaraq, 1942-ci ildə Həzi Aslanovun rəhbərliyi altında sürətlə irəliləyən sovet tank ordusunun qarşısını kəsib, onun Pribaltıkada milliyyətə erməni olan marşalın sarəncamına aparılması, belə demək olar ki, ilk önce, H.Aslanovun özünün (həmin gün), sonra isə ordunun (çox güman ki, azərbaycanlı əsgərlərin) aradan qaldırılması ilə nəticələnir.